

ความรู้ Knowledge (เผยแพร่)

ความเหมือน ความแตกต่าง prp oprp haccp ตอน 2

การจัดชั้นประเภทของการจัดการกับมาตรการควบคุม ตามมาตรฐาน ISO 22000 สร้างความสับสน ให้กับ ผู้นำมาตรฐานไปประยุกต์ใช้ จริงๆแล้วหลักการกลับเรียบง่าย และ มาตรฐาน ISO22000 ต้องการลดจุดอ่อน ของ HACCP Codex ในการคัดแยกมาตรการควบคุม

1. มาตรฐานกัน

ISO22000:2005, para 3.8 :PRP , prerequisite programme หมายถึง สภาพพื้นฐานและกิจกรรมที่ จำเป็นในการดำรงรักษา(Control) สภาพสุขอนามัยสภาพแวดล้อมผ่านกระบวนการห่วงโซ่อาหาร เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สุดท้ายปลอดภัยต่อการนำไปบริโภค

ISO22000:2005, para 3.9 : operational PRP (oPRP)

operational prerequisite programme หมายถึง PRP ที่ได้รับการระบุซึ่งป้องกันการวิเคราะห์อันตราย เพื่อ ทำการควบคุมโอกาสการเกิด(Control likelihood)ของ อันตรายด้านอาหารที่ซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนหรือ proliferation ของอันตรายด้านอาหารต่อผลิตภัณฑ์หรือในสภาพแวดล้อมในกระบวนการผลิต

ISO22000:2005, para 3.10 : CCP , critical control point

จุดควบคุมวิกฤต (Critical Control Point,CCP): ขั้นตอนที่สามารถทำการควบคุม และเป็นสิ่งสำคัญต่อ การป้องกัน กำจัด หรือลดลงสู่ระดับที่ยอมรับได้ซึ่งอันตรายที่มีผลต่อความปลอดภัยของอาหาร

จากนิยาม ท่านจะเห็นได้ว่า มาตรการควบคุมประเภท oPRP เป็นมาตรการควบคุมที่เน้นโอกาสการเกิด แต่ HACCP เป็นเรื่องของการป้องกัน ลด กำจัด

2. มาขยายความกัน

ในการขยายความนี้ มาตรฐาน ISO22004, para 7.1 ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า

a) prerequisite programmes (PRPs) คือมาตรการควบคุมที่ใช้จัดการกับกิจกรรมและสภาวะพื้นฐาน มาตรการควบคุมชนิดนี้ (PRPs) ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการควบคุมอันตรายที่ ระบุ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อ ดำรงรักษาสุขภาพลักษณะของสถานที่ผลิต รวมทั้ง กระบวนการผลิตและหรือสภาพแวดล้อมของกระบวนการ ผลิต (see 7.2 of ISO 22000:2005)

b) operational prerequisite programmes (operational PRP คือมาตรการควบคุม(control measures))ที่ได้จากการวิเคราะห์อันตราย เพื่อควบคุมอันตรายที่ระบุให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัย ในกรณีนี้ซึ่งไม่ได้ผ่าน การจัดการโดย HACCP Plan

ความรู้ Knowledge (เผยแพร่)

c) HACCP Plan คือมาตรการควบคุมที่ซึ่งจากการวิเคราะห์อันตรายได้มีการระบุว่าจะจำเป็นต้องควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยผ่านการจัดควบคุมวิกฤติ CCP

3. มาสรุปความกัน มาตั้งข้อคิดเห็นและข้อสังเกต กัน

อันตรายไม่ว่าชนิดใดก็ตาม องค์กรต้องทำการควบคุมอยู่ดี ซึ่งมาตรการควบคุมตามวิธีการของ ISO22000 นี้ แบ่งเป็น 3 ชนิด คือ PRP, oPRP และ CCP (HACCP Plan) มาตรฐาน ISO22000 แยกกลุ่มประเภทของ มาตรการควบคุมเพื่อให้องค์กรสามารถทำการทบทวนความพยายาม ไปในสิ่งที่สำคัญ กรณีที่อันตรายนั้น มีน้อยให้ใช้มาตรการควบคุมเป็นแบบ PRP, หากอันตรายหรือมีความเสี่ยงสูงมากเป็น CCP (HACCP Plan) เพราะในกรณีที่เป็นการควบคุมประเภท CCP (HACCP Plan) จะมีการกำหนดความถี่ ค่าวัด ระยะเวลา .. ที่ชัดเจน oPRP, PRP และ CCP (HACCP Plan) ตามมาตรฐาน ISO22000 นั้นแตกต่างกันที่ วิธีการ monitoring, verification และ validation สำหรับมาตรฐาน ISO22000:2005 แม้ว่าระหว่งการประเมินเพื่อ แยกประเภทมาตรการควบคุม สรุปว่าเป็น oPRP องค์กรต้องทำการควบคุมโดยต้อง monitor และ record อยู่ ดี (ดู iso22000 para 7.5) หมายถึงว่า PRP ไม่จำเป็นต้องถูก monitor และ บันทึก ?? หากสิ่งใดเป็น กิจกรรมพื้นฐานหรือสภาพพื้นฐาน ที่ไม่เกี่ยวกับอันตรายใดๆที่เฉพาะเจาะจง สิ่งนั้นเป็น PRP ไม่ใช่เป็น OPRP PRP คือ โปรแกรมพื้นฐานในภาพกว้างๆ ที่จัดทำเพื่อควบคุมสุขอนามัยสภาพแวดล้อมของ กระบวนการผลิตโดยทั่วไป เช่น การควบคุมสุขอนามัยของโรงงาน การทำความสะอาด ตรวจสอบสภาพแวดล้อม การอบรม การควบคุมสุขอนามัยของน้ำเสียและขยะ oPRP คือ มาตรการควบคุมประเภทลดโอกาสการเกิด อันตราย (Control likelihood) มาตรการควบคุมชนิด oPRP คือ PRP ที่มีการ monitoring และมีบันทึก หาก มาตรการควบคุมนั้นๆ ไม่สามารถทำการ validation ได้ มาตรการควบคุมนั้นไม่ใช่ มาตรการควบคุมชนิด oPRP และ CCP (HACCP Plan) CCP (HACCP Plan) คือ มาตรการควบคุมที่ใช้ในการ ป้องกัน กำจัด ลด อันตรายให้อยู่ในระดับที่ยอมรับในการพิจารณาว่า มาตรการควบคุมประเภท PRP ต่างจากกลุ่ม oPRP & CCP (HACCP Plan) ใดๆคือข้อกำหนดที่กล่าวถึง PRP อยู่ในข้อ 7.2 ซึ่งไม่ส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับการ วิเคราะห์อันตรายแต่อย่างไรข้อกำหนดข้อ 7.4.2 ให้มีการชี้บ่งอันตรายพร้อมกำหนดค่าที่ยอมรับ ดังนั้นหาก มาตรการควบคุมไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับค่ายอมรับ (critical limit) ที่กำหนดแต่อย่างไร หรือไม่มีค่ายอมรับที่ เกี่ยวข้อง มาตรการควบคุมนั้นเป็นมาตรการควบคุมชนิด PRPoPRP มีความคล้ายกับ CCP (HACCP Plan) มากกว่า ในแง่ที่มาและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอันตรายที่ระบุ (ISO22000, para 7.4.4)

ข้อกำหนด para 8.2 ต้องการให้ทำการ validation เพื่อประกันได้ว่า มาตรการควบคุมต่างๆนั้น เพียงพอใน การทำให้สอดคล้องกับ identified acceptable level ที่ระบุมาตรฐาน ISO22000 กำลังบอกเราว่า เราไม่ สามารถหนีจาก CCP เป็น PRP ได้ (ไม่เหมือน HACCP Codex) ไม่ว่าหน้อย่างไร มาตรการควบคุมนั้นต้อง ได้รับการจัดการแบบ oPRP อยู่ดี และเมื่อเป็น oPRP ก็ต้องได้รับการ validate และ ต้องมีการ monitoring ตามข้อกำหนด 7.5 c (อยู่ดี)ไม่ว่าอย่างไรองค์กรก็ต้องทำการควบคุมจัดการอันตรายอยู่ดี ไม่ว่าท่านจะ

QAIC (Thailand) Co., Ltd.

ความรู้ Knowledge (เผยแพร่)

เรียกชื่อเป็น PRP, oPRP หรือ CCP (HACCP Plan) ก็ตาม หากเป็น มาตรการควบคุมชนิด oPRP มาตรการควบคุมนี้ต้องมีการ monitoring ว่า oPRP ได้มีการนำไปปฏิบัติ (ISO22000, para 7.5 c) หากเป็น มาตรการควบคุมชนิด HACCP มาตรการควบคุมนี้ต้องมีการ monitoring ตามข้อกำหนด (ISO22000, 7.6.4)